

Gjennomføring av virksomhetsbesøk - Nabeita renseanlegg

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

27.08.2025

Saknr

31/25

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode

Arkivsaknr 24/341 - 7

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Saksopplysninger

Virksomhetsbesøk er et av kontrollutvalgets verktøy. I departementets veileder "Kontrollutvalsboka", står det på s. 33 følgende om virksomhetsbesøk:

"For å bli kjent med den kommunale forvaltninga og for at tilsette i kommunen skal bli kjende med kontrollutvalet, kan utvalet vitje ulike kommunale verksemdar. Dette kan også omfatte kommunale føretak og selskap. Fleire kontrollutval har etablert ein slik praksis.

Kontrollutvalet initierer og gjennomfører vitjingane i samarbeid med sekretariatet. Kor mykje arbeid som blir lagt ned i samband med desse vitjingane, kan tilpassast kva informasjon kontrollutvalet har bruk for, og korleis ressurssituasjonen deira er.

Føremålet med verksemdsbesøk er mellom anna å

- bli kjent med verksemda og å gjere kontrollutvalsarbeidet kjent i kommunen
 - undersøkje generelt om krav til internkontroll er kjende i verksemda, og om sentrale føringar knytte til til dømes etikk er kommuniserte
 - sjekke utvalde område som til dømes HMT, offentlege anskaffingar og liknande ved å få orientering om og innsyn i system og rutinar
 - få innspel til risikoanalyse og planarbeidet til kontrollutvalet
- Kontrollutval som ynskjer å etablere ein fast praksis med verksemdsbesøk, kan utarbeide ein prosedyre for slike besøk.

Planlagde besøk kan også inngå i ein eventuell årsplan for kontrollutvalet."

Etter avtale med administrasjonen starter kontrollutvalget møtet den 27. august 2025 med å besøke Nabeita renseanlegg. Det er beregnet 1,5 timer til besøket. Utvalget fattet i sak 25/25 vedtak om at det ønsker å få en omvisning på anlegget og særskilt informasjon om tre punkt:

1. hva anlegget koster å bygge og drifte
2. hvor mange årsverk gir anlegget
3. tilfredsstiller anlegget rensekravene

På kommunens hjemmeside er det gitt følgende informasjon om anlegget:

"Nabeita avløpsrenseanlegg

Frøya kommune har under etablering et nytt mekanisk avløpsrenseanlegg på Nabeita (Nabeita RA). Anlegget skal når alt er utbygget betjene strekningen fra Siholmen i Nord til Flatval i Sør. Anlegget skal etter planen bli satt i drift våren 2024, og da være tilknyttet alt avløp fra Siholmen til Nabeita. Flatvalområdet er planlagt tilknyttet ca. 2026.

Bakgrunn for nytt anlegg

Dagens kommunale avløpssystem på Frøya består i dag i stor grad av eldre slamavskillere med utslipp til sjøresipient. I kombinasjon med høy utbyggingstakt og befolkningsvekst de senere år har dette resultert i at mange av anleggene ikke lenger tilfredsstiller

myndighetskrav til kapasitet og rensegrad. Særlig er sjøområdene utenfor Sistranda ansett som sårbare for forurensning fra sanitært avløp (kloakk), og med den store befolkningsøkningen som har skjedd i dette området spesielt de senere år, og som forventes videre i årene som kommer, har kommunen funnet det nødvendig å begrense denne forurensningen i dette området. For å få til dette blir nå alt avløpet fra Siholmen, Sistranda, Beinskardet og Rabben, samt områdene rundt Hammarvika og Flatval føres (for det meste pumpes) til et nytt hovedrenseanlegg på Nabeita.

Renseanlegg

Renseanlegget er et såkalt silanlegg hvor avløpsvannet gjennom diverse prosesser blir behandlet for å tilfredsstille de krav som i dag stilles til rensegrad. Anlegget er dimensjonert for å kunne behandle avløp fra ca. 6000 personer, noe som skal kunne dekke kapasitetsbehovet for en befolkningsøkning frem til 2050 (i følge SSB). Anlegget er for øvrig konstruert for å bygges ut ytterligere ved fremtidige behov. Med etablering av et renseanlegg på Nabeita flyttes alle private og kommunale utslippspunkter vi har i dag til en mere robust resipient i Frøyfjorden utenfor Hamarvik, hvor det rensede avløpsvannet slippes ut på dypt vann.

Slammet som blir igjen fra renseprosessen i renseanlegget, blir avvannet for å oppnå så lavt vanninnhold og volum som mulig, før det fraktes til slammottaket Ecopro på Verdal, hvor det tørkes, stabiliseres og hygieniseres før det brukes som jordforbedringsmiddel, gjødsel og energi.

Pumpestasjoner

For å kunne transportere avløpsvannet frem til Nabeita RA blir det lagt ny avløpsledning på hele strekningen fra Siholmen til Nabeita RA. Samtidig blir 5 kommunale slamavskillerne erstattet av nye pumpestasjoner. I tillegg blir det etablert en ny pumpestasjon på Siholmen slik at også avløpsanlegg fra alle eiendommer derfra kan bli tilknyttet kommunal avløpsledning. Pumpestasjonen på Hamarvika blir den største av alle da den skal motta alt avløpsvann fra Siholmen til Hamarvik og pumpe dette videre til Nabeita RA.

Resultat

Når anlegget er fullt utbygget vil det ikke lengre bli sluppet ut sanitært avløpsvann i sjøen på strekningen mellom Siholmen og Flatval. Kommunen vil også få langt bedre oversikt og kontroll på utslipp fra kommunale anlegg enn tidligere og samtidig oppnå mye renere utslippsvann til sjøen. Dette forventes å gi en betydelig forbedring av miljøet både i sjøen og ikke minst i strandsonen på denne strekningen."

Kontrollutvalget oppsummerer besøket muntlig, og fatter vedtak. Hvis det skulle komme frem opplysninger som gjør at kontrollutvalget ønsker å gå videre med noe tema, fatter utvalget vedtak om dette (ytterligere orientering fra administrasjonen, forvaltningsrevisjon, undersøkelse, orientere kommunestyret mv.)

Vurdering

Sekretariatet foreslår at informasjonen som er gitt under besøket tas til orientering.